РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ДОСТЪП И РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

§ 1. В чл. 1, ал. 1 да добие следната редакция: „Този закон урежда реда за достъп, разкриване и съхраняване на документите на ДС, включително на нейните предшественици и правоприемници за периода от 9.09.1944 г. до 16.07.1991 г. „

В чл. 1, ал. 4 т. 1 да се добави: „Документите на Вътрешни войски, създадени в периода от 9.09.1944 г. до 16.07.1991 г.”.

В чл. 1, ал. 4 т. 2 да добие следната редакция: „Следствените дела, водени от ДС, и съдебните дела, по които в резултат на дейността на ДС са произнесени присъди.”

§ 2. В чл. 3, ал. 2 т. 6 да стане: „Ръководителите и членовете на представителните органи на вероизповеданията.”

§ 3. В чл. 5, ал. 1 да добие следната редакция: „Комисията е колективен орган и се състои от 7 членове, включително председател.”

§ 4. В чл. 10, ал. 1 да се добави: „Комисията извършва научно-изследователската дейност съвместно със сродни научни институти в страната и чужбина. Публикува документи, организира

семинари, конференции и изложби с образователно-информационен характер.”

В чл. 10, ал. 2 да се добави: „Подготвя условия за създаване на Институт за национална памет след края на мандат 2012 – 2017 г.”

§ 5. В чл. 26, ал. 1 т. 3 да добие следната редакция: „Лица, заемащи публични дейности или извършващи публични дейности към деня на влизане в сила на този закон, както и назначените след тази дата.”

§ 6. В чл. 31, ал. 8 да отпадне текста: „или разузнавателните служби на БНА”.

§ 7. В чл. 32, ал. 1 да се добави: „Не се разкриват и публично оповестяват документи (вкл. съдържали лични данни), чието разкриване и публично оповестяване би увредило интересите на Република България в международно отношение или би създало сериозна опасност за живота на дадено лице или негови близки”.

§ 8. Параграф 11 от Преходните и заключителните разпоредби да отпадне с оглед създаване на Институт за национална памет.

Законът е приет от XLI Народно събрание на ..... 2012 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

МОТИВИ

към

Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия

Законът като цяло има положителна роля за утвърждаването на демократичните принципи в българското общество. То е една от нормативните гаранции за индивидуалните права на гражданите относно достъпа до документите на ДС, отнасящи се до тях и техните близки, както и правото на гражданското общество да бъде информирано за принадлежността на лицата, заемащи публични длъжности и осъществяващи публични дейности по смисъла на закона след 10.11.1989 г. Същевременно прилагането на закона през този пет годишен период предполага анализ и преоценка на някои от правните норми, определящи приложното поле на закона, числения състав на комисиите, както и на създаването на нормативни условия за доразвитието на някои дейности от компетентността на комисията – научно-изследователска и международна.

Аргументи за обсъждането на подобни промени са налице и в практиката на сродните комисии от страните от Източна Европа. Така напр. във ФРГ документите на Външното разузнаване не са обект на разсекретяване, църквата също е изключена като институция, която подлежи на проверка. В Полша за всички действащи служители от службите за сигурност, които са работили и през тоталитарния период важи правната фикция за неогласяване на тяхната дейност. В този смисъл опитът да бъде отменен § 12 от Закона (преди около половин година) показва поляризация на общественото мнение и генерално неразбиране, че националната сигурност не стои по-високо от индивидуалните права на българските граждани, но тя, националната сигурност не може да бъде жертвана заради желанието на определени обществени кръгове или прослойки за закъснял политически реванш.

Вносител: